

**Raport z konsultacji społecznych
dotyczących projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi
na lata 2018-2021.**

Opis przebiegu i form konsultacji

Konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021, odbyły się w dniach od 15 lutego 2018 r. do 16 marca 2018 r. Zostały zorganizowane zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Łodzi Nr 7684/VII/17 z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021. Ogłoszenie o konsultacjach zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem internetowym <http://bip.uml.lodz.pl/>, na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi www.uml.lodz.pl i na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Łodzi.

Konsultacje zostały przeprowadzone z mieszkańcami miasta Łodzi w okresie od 15 lutego do 16 marca 2018 r. i obejmowały:

1. spotkanie otwarte z mieszkańcami miasta Łodzi w formie warsztatów umożliwiających omówienie i ocenę założeń Programu, a także wyrażenie opinii i propozycji oraz składanie ich do protokołu. Spotkanie odbyło się w dniu 26 lutego 2018 r. w godzinach 17⁰⁰ – 20⁰⁰;
2. debatę publiczną, która odbyła się w dniu 12 marca 2018 r. w godzinach 17⁰⁰ – 20⁰⁰;
3. zebranie uwag lub propozycji w postaci papierowej lub elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego lub formularza zgłoszenia zadania do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021, stanowiących odpowiednio załączniki Nr 2 i 3 do w/w zarządzenia.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków otrzymało łącznie 5 formularzy konsultacyjnych, które zostały złożone podczas otwartych spotkań bądź dostarczone do Biura w trakcie trwania konsultacji społecznych. Do Biura wpłynęły także 4 formularze zgłoszenia przedsięwzięcia do programu.

W czasie trwania konsultacji czynne było forum internetowe pod adresem <http://forum.samorzad.lodz.pl>, lecz mieszkańcy nie zamieścili na nim postów dotyczących przedmiotu konsultacji.

Poniżej przedstawione zostało zestawienie oceny uczestników konsultacji dla projektu Programu i jego założeń, zestawienie propozycji i opinii zgłoszonych na formularzach konsultacyjnych, a dalej stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi do propozycji zmian.

**Zestawienie opinii i uwag zgłoszonych przez uczestników konsultacji do projektu
Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021
wraz z uzasadnieniem**

Zestawienie oceny uczestników konsultacji dla projektu Programu i jego założeń:

Jaka jest Pana/Pani opinia na temat projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021?

- zdecydowanie pozytywna - 40% (2 odpowiedzi),
- pozytywna - 60% (3 odpowiedzi),
- negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- zdecydowanie negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Uzasadnienia opinii na temat projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021

- 1) Znaczna część obiektów zabytkowych zostanie zabezpieczona przed dalszym niszczeniem.
- 2) Najciekawsze jest edukacyjne podejście do problemu rewitalizacji zabytków. Ludność łódzka na pewno będzie chciała poznać z bliska sztukę renowacji i przez to ocenę ich wartości, bo to nasze wspólne dziedzictwo.
- 3) Projekt określa szeroki zakres zadań, uwzględniając różne obszary opieki nad zabytkami.

Jak ocenia Pan/Pani ujęte w projekcie cele operacyjne określone dla Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi?

- zdecydowanie pozytywna - 40% (2 odpowiedzi),
- pozytywna - 60% (3 odpowiedzi),
- negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- zdecydowanie negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Jak ocenia Pan/Pani ujęte w projekcie kierunki określone dla Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi?

- zdecydowanie pozytywna - 40% (2 odpowiedzi),
- pozytywna - 60% (3 odpowiedzi),
- negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- zdecydowanie negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Jak ocenia Pan/Pani ujęte w projekcie zadania określone dla Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi?

- zdecydowanie pozytywna - 20% (1 odpowiedź),
- pozytywna - 80% (4 odpowiedzi),
- negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- zdecydowanie negatywna - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Czy Pana/Pani zdaniem cele, kierunki i zadania określone w projekcie pozwolą na zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania?

- tak - 100% (5 odpowiedzi),
- nie - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Czy Pana/Pani zdaniem cele, kierunki i zadania określone w projekcie pozwolą na wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego?

- tak - 100% (5 odpowiedzi),
- nie - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Czy Pana/Pani zdaniem cele, kierunki i zadania określone w projekcie pozwolą na podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami?

- tak - 100% (5 odpowiedzi),
- nie - 0% (0 odpowiedzi),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Czy Pana/Pani zdaniem cele, kierunki i zadania określone w projekcie w wystarczający sposób odpowiadają na potrzeby, jakie generuje opieka i ochrona nad łódzkim dziedzictwem kulturowym?

- tak - 80% (4 odpowiedzi),
- nie - 20% (1 odpowiedź),
- trudno powiedzieć - 0% (0 odpowiedzi).

Zestawienie propozycji i opinii zgłoszonych na formularzach oraz w trakcie spotkań z mieszkańcami miasta Łodzi:

1. Propozycja złożona na formularzu:

Powołanie międzywydziałowego i międzysektorowego ciała pozwalającego na koordynację i nadzór zadań w GPOnZ: BAM, MKZ, Wydział Kultury, NGO (z otwartego naboru, nagłośnionego przez Biuro ds. Partycypacji), Łódzkie Centrum Wydarzeń + WKZ + doproszenie innych urzędników, kiedy to konieczne;

→ możliwa forma: Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Dziedzictwa, powołana przez zarządzenie Prezydenta Miasta na wniosek NGO.

→ regularne spotkania min. 1 x mc

→ przesyłane zagadnienia do sekretarza przed spotkaniem + wolne wnioski

→ wykorzystanie do zadań zebranych podczas spotkań, wsparcie SOZ – tworzenie listy zadań dla nich

→ zorganizowanie kursu przewodnickiego po Łodzi przy wsparciu NGO

UWAGA UWZGLĘDNIONA

2. Propozycja złożona na formularzu:

p. 249 - #detalfest – festiwal detalu architektonicznego – drobny błąd w nazwie

UWAGA UWZGLĘDNIONA

3. Propozycja złożona na formularzu:

Proszę o zainteresowanie willą R. Kellera ul. Gdańska 51/53 oraz szpitalem I. Poznańskiego ul. Sterlinga 1/3

UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA – uwaga nie dotyczy zagadnień programu i zakresu konsultowanego.

4. Propozycja złożona na formularzu:

Opieka nad zabytkami, które nie mają uregulowanego stanu prawnego (np. Zielona 3)

UWAGA UWZGLĘDNIONA – realizacja w ramach zadania „Zarządzanie łódzkim dziedzictwem kulturowym”, podzadanie „Monitoring zasobu łódzkich obiektów zabytkowych”, działanie „Analiza stanu prawnego obiektów zabytkowych”

5. Propozycja złożona na formularzu:

Lekcje renowacji dla dzieci i młodzieży w pracowniach (renowacja detali, elementów zabytkowych)

UWAGA UWZGLĘDNIONA – realizacja możliwa w ramach zadania „Promocja łódzkiego dziedzictwa kulturowego”, podzadanie „Działania edukacyjne”, działanie „Prowadzenie warsztatów edukacyjnych w Lapidarium Detalu dla dzieci i młodzieży w zakresie wiedzy na temat detalu architektonicznego”

6. Propozycja złożona na formularzu:

Zajęcia praktyczne z renowacji we współpracy z łódzkimi pracowniami renowacji zabytków

UWAGA UWZGLĘDNIONA – realizacja możliwa w ramach zadania „Promocja łódzkiego dziedzictwa kulturowego”, podzadanie „Działania edukacyjne”, działanie „Prowadzenie warsztatów edukacyjnych w Lapidarium Detalu dla dzieci i młodzieży w zakresie wiedzy na temat detalu architektonicznego”

7. Propozycja złożona na formularzu:

Wspólne wyjazdy na szkolenia dla urzędów konserwatorskich i łódzkich firm konserwatorskich

UWAGA UWZGLĘDNIONA

8. Propozycja złożona na formularzu:

Wspólne spotkania urzędników i firm konserwatorskich (tematyczne)

UWAGA UWZGLĘDNIONA

9. Propozycja złożona na formularzu:

Dni otwarte w łódzkich pracowniach i urzędach

UWAGA UWZGLĘDNIONA

10. Propozycja złożona na formularzu:

Wystawy z fotografiami z łódzkich renowacji (przed, w trakcie i po)

UWAGA UWZGLĘDNIONA

11. Propozycja złożona na formularzu:

Wsparcie przez mieszkańców Łodzi w wykonanie archiwum zdjęć obiektów zabytkowych w Łodzi

UWAGA UWZGLĘDNIONA – realizacja możliwa w ramach zadania „Zarządzanie łódzkim dziedzictwem kulturowym”, podzadanie „Projekt Piotrkowska”, „Opracowanie koncepcji utworzenia w Lapidarium Detalu Architektonicznego archiwum niematerialnego dziedzictwa łodzi w postaci wspomnień, opowieści, fotografii, legend z nieistniejących fabryk, zakładów, kawiarni, charakterystycznych miejsc”

12. Stworzenie detalowych folderów (elewacja + wnętrza) dla poszczególnych placówek i instytucji łódzkiej kultury, w tym dla Muzeum Kinematografii, Muzeum Miasta Łodzi, Pałacu Herbsta i Miejskiej Galerii Sztuki. Inspiracją dla nich powinien być folder realizowany przez Centralne Muzeum Włókiennictwa, który prezentuje detale elewacyjne związane z przemysłem i handlem w Łodzi.

UWAGA UWZGLĘDNIONA

13. Wśród zadań znalazły się również projekty realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego. Klub Miłośników Starych Tramwajów w Łodzi widzi uzasadnienie dla wyróżnienia takich projektów (np. poprzez umieszczenie informacji, że jest on realizowany w ramach BO), gdyż są one realizowane z woli i wyboru mieszkańców, a nie jako efekt świadomej i zaplanowanej polityki miasta.

UWAGA UWZGLĘDNIONA

Zestawienie zgłoszonych do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 przedsięwzięć

1. *Aktualizacja koncepcji adaptacji zajezdni Brus na muzeum komunikacji miejskiej*; zgłoszone przez Klub Miłośników Starych Tramwajów w Łodzi, szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 250 000,00zł (budżet Miasta Łodzi), czas realizacji: 2018-2019;

ZADANIE ZOSTANIE UWZGLĘDNIONE

2. *Zajezdnia Muzealna Brus – oczyszczenie elewacji budynków*; zgłoszone przez Klub Miłośników Starych Tramwajów w Łodzi, szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 250 000,00zł (budżet Miasta Łodzi), czas realizacji: 2018;

ZADANIE ZOSTANIE CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONE. ZAPROPONOWANY CZAS REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA W KONTEKŚCIE FINANSOWANIA ZADANIA W CAŁOŚCI Z BUDŻETU MIASTA, JEST NIEREALNY I NIEMOŻLIWY DO WYKONANIA.

3. *Zajezdnia Muzealna Brus – renowacja budynku wieży ciśnień*; zgłoszone przez Klub Miłośników Starych Tramwajów w Łodzi, szacunkowa wartość przedsięwzięcia: 300 000,00zł (budżet Miasta Łodzi), czas realizacji: 2018;

ZADANIE ZOSTANIE CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONE. ZAPROPONOWANY CZAS REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA W KONTEKŚCIE FINANSOWANIA ZADANIA W CAŁOŚCI Z BUDŻETU MIASTA, JEST NIEREALNY I NIEMOŻLIWY DO WYKONANIA.

4. *Zatrzymanie i przeciwdziałanie degradacji zabytkowej willi Juliusza Langego w Łodzi, ul. Wólczajska 51*; zgłoszone przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi, szacunkowa

wartość przedsięwzięcia: 1 630 000,00 zł (budżet Miasta 220 050,00; wkład prywatny: 163 000,00; pozostały wkład publiczny: 1 246 950,00zł), czas realizacji: 2019-2021;

ZADANIE ZOSTANIE UWZGLĘDNIONE

Protokół ze spotkania otwartego z mieszkańcami miasta Łodzi

Protokół

ze spotkania otwartego z mieszkańcami miasta Łodzi w dniu 26 lutego 2018 r. w ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021

Na spotkanie przybyło 11 osób.

W spotkaniu ze strony Urzędu Miasta Łodzi udział wzięła Pani Kamila Kwiecińska-Trzewikowska, Miejski Konserwator Zabytków oraz pracownik Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków - Kinga Matczak.

Dla uczestników przygotowano materiał informacyjny, formularze do zgłoszenia propozycji i wyrażenia opinii do projektu GPOnZ.

WPROWADZENIE

Prowadząca spotkanie Pani Kamila Kwiecińska - Trzewikowska przywitała zebranych gości. Słowem wstępu omówiła podstawowe założenia projektu GPOnZ. Poinformowała, iż jest on kontynuacją Programu z lat 2014-2017; wskazała, iż Program winien być kompatybilny z pozostałymi dokumentami strategicznymi miasta i województwa oraz z koncepcją zagospodarowania kraju, a nade wszystko zgodny z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Następnie Pani Kwiecińska - Trzewikowska przypomniała główne cele i zadania programu z lat 2014-2017. Zaznaczyła, iż udało się je zrealizować blisko w 80 %;

omówiła pokrótce cele programu, kierunki oraz zadania; wskazała, iż wśród zadań znajdują się zarówno zadania stricte inwestycyjne, remontowe ale także dotyczące edukacji i aktywacji mieszkańców w zakresie wiedzy o zabytkach oraz zachowania dziedzictwa (tzw. zadania miękkie); przypomniała, iż zadania inwestycyjne wiążą się w znacznym stopniu z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji i będą realizowane przy udziale środków unijnych; podkreśliła, iż część zadań remontowych, prowadzonych w ramach programu rewitalizacji stanowi zadania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

Pani Konserwator poinformowała, iż przygotowując się do projektu GPOnZ Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków poprosiło poszczególne komórki Urzędu Miasta Łodzi, a także jednostki miasta, o wskazanie zadań przewidzianych do realizacji w najbliższych 4 latach w odniesieniu do zabytkowych obiektów, zieleni oraz przestrzeni i one właśnie znajdują się w przygotowanym materiale;

prowadząca zaznaczyła, iż miejskie służby konserwatorskie będą monitorowały stopień realizacji programu; wskazała także, iż niezwykle istotną kwestią są postulaty i propozycje mieszkańców, którzy na co dzień stykają się z zabytkowym dziedzictwem miasta.

Pani Konserwator poprosiła uczestników spotkania o opinie i uwagi na temat zadań wskazanych przez miasto oraz własne propozycje.

Oddano głos uczestnikom, którzy zgodzili się, iż:

- zaproponowana kontynuacja celów programu jest zasadna, gdyż są one jak najbardziej aktualne;
- rewitalizacja oraz poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych to słuszne założenia

programu;

- zachowanie dziedzictwa i poprawa jego stanu to najważniejszy priorytet.

Pani Kamila Kwiecińska - Trzewikowska włączając się w rozmowę zauważyła, iż miasto ze swej strony oferuje mechanizmy wsparcia dla posiadaczy obiektów zabytkowych, tak by zechcieli się oni aktywnie przyłączyć do działań na rzecz zabytków:

- programy pomocowe - zwolnienie od podatku, tworzenie miejsc pracy w obiektach zabytkowych,
- dofinansowanie w ramach Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

Wskazała, iż podejmowane są również kroki inicjujące działania na rzecz poprawy estetyki przestrzeni:

- porządkowanie reklam w mieście - ustanowienie Parku Kulturowego ulicy Piotrkowskiej, przygotowanie Kodeksu Krajobrazowego,
- program małej konserwacji - konserwacja mniej wyeksponowanych elementów wystroju architektonicznego - balustrady, latarnie, witraże - część z nich stanowić będzie ekspozycję w Lapidarium Detalu.

Prowadząca poprosiła uczestników o propozycje zadań prowadzących do poprawy stanu zachowania zabytkowych obiektów.

Z sali padały następujące zapytania, propozycje i uwagi:

Zapytania:

- zapytanie dotyczące celu 3.3.3. - „współpraca w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami między komórkami organizacyjnymi UMŁ oraz innymi jednostkami i instytucjami” - uczestnik zapytał jak przedstawia się ta współpraca;

- zapytanie związane z zadaniem dotyczącym utrzymania zabytkowych kapliczek w Lesie Łągiewnickim - czy coś im zagraża?;

- zapytanie o losy willi Kellera przy ul. Gdańskiej 51/53, gdyż jej stan jest niepokojący;

- zapytanie o program kar pieniężnych dla właścicieli i inwestorów niedbających o zabytki;

- zapytanie o ujęte w projekcie GPOnZ (pkt 245) programy edukacyjne;

- zapytanie, czy w ramach obszarowej rewitalizacji jest pomysł na stworzenie sieci tablic turystycznych - kierunkowe zwiedzanie pod względem indywidualnych kryteriów;

- zapytanie dotyczące kamienicy przy ul. Wschodniej 18 - czy konieczna była jej rozbiorka?;

Propozycje:

- propozycja, by rozszerzyć działania wśród mieszkańców, które były prowadzone jako program Zielone Polesie - czyli konsultacje, warsztaty - w innych obszarach Łodzi; uczestniczka wyraziła pełną aprobatę dla tego programu, podkreśliła iż mieszkańcy Polesia bardzo chętnie się w niego zaangażowali, warto rozszerzyć go o kwestie zachowania dziedzictwa;

PROPOZYCJA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA – zaproponowane rozwiązanie wydaje się słuszne z punktu widzenia opieki nad zabytkami, jednak wymaga opracowania w szerszym kontekście (plan działania, strategia, konsultacje z innymi jednostkami miasta); propozycja możliwa do realizacji w ramach zadań związanych z promocją dziedzictwa kulturowego i działaniami edukacyjnymi w Lapidarium Detalu Architektonicznego;

- propozycja dotycząca działań animacyjnych w odniesieniu do pkt 251 projektu;

sugestia, by Rajd 4 Kultur został połączony - poszerzony z innymi działaniami, co roku to wydarzenie jest poświęcone innemu tematowi;

PROPOZYCJA UWZGLĘDNIONA

- propozycja, by oznakować turystycznie układy ulic;

PROPOZYCJA NIEUWZGLĘDNIONA – uwaga nie dotyczy zagadnień programu i zakresu konsultowanego;

- propozycja, by podczas działań rewitalizacyjnych i remontowych uwzględniano oznakowania kopert turystycznych (miejsca dla autokarów wycieczkowych);

PROPOZYCJA NIEUWZGLĘDNIONA – uwaga nie dotyczy zagadnień programu i zakresu konsultowanego;

- propozycja stworzenia elektronicznego portalu do zgłaszania przez mieszkańców zagrożeń dla zabytków;

PROPOZYCJA NIEUWZGLĘDNIONA – sytuacje zagrożenia dla zabytku należy składać bezpośrednio do służb konserwatorskich, do jednostek zarządzania kryzysowego oraz do właściwych organów ścigania;

- propozycja, by zająć się zachowaniem zabytkowych konstrukcji do poboru wody - pomp w podwórzach kamienic, w większości przypadków zostały one zasypane podczas remontów i powinny być odzyskane; powinno się zobowiązać inwestorów do ich odnalezienia i upublicznienia;

PROPOZYCJA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA – realizacja możliwa w ramach zadań dotyczących promocji zabytków techniki;

- propozycja, by podjąć działania aktywizujące i upowszechniające wiedzę wśród młodzieży, np.: z wykorzystaniem wyświetlaczy informacji w komunikacji miejskiej;

PROPOZYCJA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA – realizacja możliwa w ramach zadań związanych z promocją dziedzictwa kulturowego i działaniami edukacyjnymi dla dzieci i młodzieży;

- propozycja, by podjąć współpracę z Izbą Inżynierów Budownictwa, w celu pobudzenia ich świadomości i wrażliwości na historyczną tkankę;

PROPOZYCJA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA - propozycja możliwa do realizacji w ramach zadań związanych z promocją dziedzictwa kulturowego i działaniami edukacyjnymi w Lapidarium Detalu Architektonicznego.

Uwagi:

- uwaga, iż projekt programu jest profesjonalnie przygotowany, obszerny; zmiany dokonujące się w mieście są pozytywne,

- uwaga sceptyczna w kwestii pomysłu zabudowania wejścia do kanału Dętka na Placu Wolności;

- uwaga, iż zwiększenie atrakcyjności zabytków może się dokonać poprzez odpowiednio oznakowane szlaki tematyczne - tabliczki na budynkach;

Pani Konserwator odniosła się do każdej sugestii oraz uwagi i udzieliła odpowiedzi na pytania.

Ponadto uczestnicy wyrazili swoje zdanie na temat inwestycji miejskiej dotyczącej ulicy Kamiennej (Włókienniczej), część osób uważała, iż planowane zmiany są korzystne, część nie zabrała głosu, jeden uczestnik obszernie przedstawił swoją opinię – zauważył, iż najważniejszą kwestią w zabytkach jest autentyczność, tak więc zabytków nie należy na siłę uatrakcyjnianić, że posiłkowano się obcymi, nienajlepszymi przykładami; zaznaczył, iż można wyremontować obecne elewacje i tak je pozostawić; podkreślił, iż jego zdaniem dokonuje się swego rodzaju dekorowania zabytków, a przecież są one wartością samą w sobie, obce zapożyczenia nie są właściwe dla ulicy i on się z tym nie zgadza;

Na zakończenie uczestnicy zauważyli, iż zmiany w mieście odbierają pozytywnie.

Protokół z debaty publicznej

Protokół

ze spotkania z mieszkańcami miasta Łodzi w dniu 12 marca 2018 r. w ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Łodzi na lata 2018-2021

Na spotkanie przybyło 15 osób.

W spotkaniu ze strony UMŁ udział wzięła Pani Aleksandra Sztuka - Tulińska, kierownik Oddziału ds. Zarządzania Dziedzictwem w Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz pracownik Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków - Kinga Matczak.

Dla uczestników przygotowano materiał informacyjny, formularze do zgłoszenia propozycji i wyrażenia opinii do projektu GPOnZ.

Z uwagi na ilość osób biorących udział w spotkaniu, a także sugestie uczestników odstąpiono od przewidzianej formy spotkania, czyli debaty publicznej.

WPROWADZENIE

W pierwszej części spotkania prowadząca konsultacje pani Aleksandra Sztuka - Tulińska przywitała gości i przedstawiła prezentację dotyczącą Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami. Przypomniała, iż opracowanie „Programu” jest ustawowym obowiązkiem Prezydenta Miasta; wspomniała, iż program jest uchwalany przez Radę Miejską na 4 lata.

Pani kierownik zaznaczyła, iż celem GPOnZ jest określenie strategii i ustalenie ram dla zadań związanych z ochroną zabytków realizowanych przez Gminę; przypomniała, że programy dot. ochrony zabytków są uchwalane na wielu szczeblach: gminnym, powiatowym wojewódzkim i krajowym; dodała, iż w Biurze jest przygotowywane sprawozdanie z pierwszego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Łodzi na lata 2014-2017 oraz że zadania w nim ujęte zostały zrealizowane w ok. 80%.

Prowadząca nadmieniła, iż przygotowywany dokument stanowi kontynuację poprzedniego Programu. Zadania w nim ujęte w znaczącym stopniu dotyczą obiektów i przestrzeni Centrum Łodzi i Strefy Wielkomiejskiej, gdyż na tym obszarze znajdują się najważniejsze i najistotniejsze obiekty zabytkowe Miasta i stąd skupienie tu głównych działań. Zaznaczyła, iż w sensie materialnym zabytki są obrazem historii miasta; podejmowane działania służyć będą rozbudzeniu świadomości mieszkańców w kwestii ochrony dziedzictwa.

Pani A. Sztuka – Tulińska podkreśliła również, iż Program winien uwzględniać strategie funkcjonalne i programowe przyjęte w mieście, przy czym w kwestii zabytków najważniejszym jest Gminny Program Rewitalizacji.

Dalej prowadząca przypomniała, iż za realizację zadań Programu odpowiadać będą poszczególne komórki Urzędu Miasta i jednostki miastu podległe; realizacja Programu podlegała będzie monitorowaniu, za które odpowiadać będą miejskie służby konserwatorskie i one również będą przygotowywały sprawozdanie z realizacji co dwa lata – analogicznie jak dotychczas.

Pani Kierownik przypomniała także, iż konsultacje trwają do 16 marca br. i zachęciła do skorzystania z przygotowanych formularzy konsultacyjnych; pokrótce omówiła tabelę proponowanych zadań – czyli zakres negocjowany konsultacji.

Następnie prowadząca poprosiła uczestników spotkania o zabranie głosu i przedstawienie opinii

oraz postulatów.

Z sali padały następujące zapytania i sugestie:

Zapytania:

- pytanie czym różni się sformułowanie „przebudowa/remont” od „remontu konserwatorskiego” – użyte w projekcie programu;
- zapytanie dlaczego w projekcie GPOnZ nie wpisano zakazu wyburzeń zabytków? przywołano przykład budynku przy ul. Żeromskiego 97 – zdaniem uczestnika stan obiektu nie stanowił zagrożenia, a został rozebrany, zapytał jak się to odnosi do ochrony zabytków, gminnej ewidencji i programu, czy wystarczy skreślić obiekt z GEZ i wówczas można go rozebrać? uczestnik wskazał kolejny przykład - budynku przy ul. 6 Sierpnia 10 - podniósł, iż długo zapowiadano remont obiektu a ostatecznie nastąpiła jego rozbiórka, być może zbyt długo czekano z remontem;
- zapytanie dlaczego w projekcie programu działania przy Pałacu I. Poznańskiego są rozbite - poszczególne budynki to odrębne zadanie; jaki będzie zakres prac w pałacu;
- zapytanie o rozbudowę pl. Wolności i o zakres planowanych prac; czy znane są już wszystkie szczegóły projektu, czy będzie jeszcze możliwość konsultacji np. w kwestii tablic, toalet, miejsc dla autokarów;
- zapytanie o pkt 257 i 258 programu - jak widziana jest realizacja Ścieżki 4 Wyznań i jak będzie oznakowana?;
- zapytanie czy przy wytyczaniu szlaku w terenie przewiduje się również wydanie mapki, zasadne jest również by była ona dostępna w wersji elektronicznej;
- zapytanie dotyczące pkt 6 - termomodernizacja budynków w skansenie;
- zapytanie czy ujęte w programie (tabeli) zadania są połączone z konkretnymi funduszami;
- zapytanie czy można zgłosić na formularzu zadanie, które nie występuje w projekcie programu i czy jest ustalony pułap wkładu własnego; uczestniczka dodała, iż chodzi o willę przy ul. Wólczańskiej 51, jest przedstawicielką organizacji, która użytkuje obiekt, willa wymaga pilnych remontów, a właściciele nie posiadają odpowiednich środków;
- zapytanie dotyczące współpracy z organizacjami pozarządowymi - czy jest przygotowywany harmonogram spotkań?
- zapytanie czy Miejski Konserwator Zabytków może skutecznie wpłynąć na właścicieli zabytków nie dbających o obiekty zabytkowe;
- zapytanie o planowane nasadzenia drzew w mieście, czy działanie takie nie wpłynie negatywnie na podziemną infrastrukturę techniczną, czy wzięto to pod uwagę w odniesieniu do kanału Dętki;

Uwagi:

- uwaga dotycząca termomodernizacji budynków - można przypuszczać, że w obiektach ewidencyjnych wszędzie będzie dopuszczenie ocieplenia zewnętrznego przy zastosowaniu styropianu;
- uwaga dotycząca kwestii przebudowy ulic, uczestnik wskazał, iż przedłużenie al. Kościuszki jest prowadzone „po łuku”, co jego zdaniem jest niezgodne z historycznym rozplanowaniem ulic w mieście, które miały układ szachownicowy; dalej rozmówca wskazał, iż Zarząd Inwestycji Miejskich realizuje rozwój ulic niezgodnie z planem historycznym – tu wskazał przykład ul. Nowotargowej, która od ul. Tuwima jest prowadzona także „po łuku”, co przeczy historii. Zauważył, iż to jest niszczenie zabytku;
- uwaga dotycząca pkt 5, 6, 7 programu - wzbogacenie oferty CMW z remontem elewacji;

uczestniczka zauważyła, iż uliczka w skansenie wyłożona brukiem nie jest przystosowana do poruszania się po niej przez osoby niepełnosprawne lub na wózkach inwalidzkich, zupełnie nie jest dostosowana dla tych osób; uczestniczka podkreśliła, że nawet podjazd do budynku kotłowni jest wyłożony „kocimi łbami”, koniecznie należy poprawić sytuację w tej kwestii i dostosować teren Muzeum dla potrzeb osób niepełnosprawnych;

- uwaga dotycząca znakowania „kopert” - miejsc do parkowania dla autokarów, nie może dochodzić do sytuacji, w której miasto zabiega o turystów, a nie zapewnia dojazdu dla autokarów do atrakcji turystycznych - zabytków;

- uwaga, iż obiekty związane z Julianem Tuwimem są w stanie „agonalnym”;

- uwaga, by podczas wytyczania i znakowania szlaku nie popełniono błędów, które wystąpiły przy znakowaniu granic Litzmannstadt Getto - tabliczki są niewidoczne, informacje na nich wykonane zbyt małym drukiem - turyście bardzo trudno trafić;

- uwaga, iż zasadą przy projektach miejskich winny być konsultacje z fachowcami w danej dziedzinie, by uniknąć błędów, należy również współpracować z organizacjami pozarządowymi; wskazano, iż programy edukacyjne są źle prowadzone, oznakowanie szlaków i tras turystycznych - źle wykonane; wszystkie programy realizowane przez Urząd Miasta Łodzi winy być konsultowane z fachowcami;

- uwaga dotycząca połączeń komunikacyjnych między najważniejszymi punktami turystycznymi - szczególnie w kwestii skomunikowania Księżego Młyna z pl. Wolności i Manufakturą - te obiekty są uznane za Pomnik Historii, należałoby zmienić trasę tramwaju;

- uwaga dotycząca jakości prac w ramach remontów domów na Księżym Młynie - (niehistoryczne rolety, złe postępowanie z historyczną cegłą, źle odnowione posadzki i chodniki);

- uwaga dotycząca Parku Kulturowego ulicy Piotrkowskiej - skoro powstają plany miejscowe, które zawierają podobne uregulowania, to może należy zrezygnować już z Parku Kulturowego;

- uwaga dotycząca pkt 261 - współpraca z organizacjami pozarządowymi; osoba pytająca zauważyła, że inne zadania są rozpisane bardzo szczegółowo, a to jest dość ogólne,

- uwaga odnosząca się do pkt 221 - meble miejskie - nie zawsze powinny one być wykonywane z metalu, np.: „metalowe ławki są szkodliwe dla kobiet”;

- uwaga dotycząca budynku d. elektrowni Scheiblera (ul. Tymienieckiego 7) - to jeden z najważniejszych zabytków w mieście, unikatowy na skalę światową, a jest zupełnie niedostępny dla mieszkańców i turystów, zapytał kto opiekuje się tym zabytkiem;

- uwaga odnosząca się do zadań związanych z kwestią „animacyjno-festiwalową” (popularyzatorsko-edukacyjne); uczestniczka zauważyła, iż ma wrażenie, że współpraca w tym zakresie w mieście przypomina „głuchy telefon”, poszczególne komórki nie kontaktują się ze sobą, każda robi co uważa bez konsultowania na zewnątrz, każde muzeum robi co chce, a wszystkie działania należy skoordynować, nie ma przepływu informacji między jednostkami;

- uwaga, iż kiedyś funkcjonował Komitet Kształtowania Kultury Miejskiej;

- uwaga dotycząca współpracy ze społecznymi opiekunami zabytków, jej zakres powinien być szerszy;

- uwaga w sprawie braku dostępności toalet publicznych w mieście, co stanowi problem dla turystów;

- uwaga, iż działania na Cmentarzu Żydowskim i Ewangelickim są odrębnie wskazane w projekcie GPONZ, a nie wskazano planowanych działań względem Starego Cmentarza.

Propozycje:

- należy utworzyć Komitet Dialogu Obywatelskiego, do którego oddelegowani zostaną urzędnicy;

PROPOZYCJA UWZGLĘDNIONA;

- przy planowaniu remontów budynków oraz przestrzeni publicznych należy uwzględnić wytyczenie

miejsc parkingowych dla zorganizowanych wycieczek autokarowych - tzw. „koperty”

PROPOZYCJA NIEUWZGLĘDNIONA – uwaga nie dotyczy zagadnień programu i zakresu konsultowanego

- wskazanie, iż w programie wpisane jest zadanie (pkt 203) związane z termomodernizacją szkoły przy ul. Pogonowskiego, a jest to budynek współczesny, nie figuruje w GEZ; należy dokonać korekty;

WSKAZANIE UWZGLĘDNIONE

- wskazanie dotyczące pkt 261 - wśród wymienionych organizacji brakuje Towarzystwa Opieki nad Starym Cmentarzem i Towarzystwa Przyjaciół Łodzi;

PROPOZYCJA UWZGLĘDNIONA

Prowadząca spotkanie odniosła się do każdej sugestii oraz uwagi i udzieliła odpowiedzi na pytania.

Podsumowanie wyników konsultacji

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniu w dniu 26 lutego 2018 r.: **11**

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniu w dniu 12 marca 2018 r.: **15**

Łączna liczba uczestników spotkań: 26

Liczba złożonych formularzy konsultacyjnych i formularzy zgłoszenia przedsięwzięcia: **9**

Liczba złożonych propozycji na formularzu: **13**

Liczba zgłoszonych przedsięwzięć: **4**

Liczba opinii i propozycji zgłoszona podczas spotkań konsultacyjnych: **39**

Łączna liczba zgłoszonych opinii, propozycji, przedsięwzięć: 56

Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi do wyników konsultacji

GLÓWNY SPECJALISTA

Kinga Mateczak

KIEROWNIK
Oddziału ds. Zarządzania Przejazdami

2018
Aleksandra Szulca-Tulińska

1. ZASTĘPCY DYREKTORA
Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków

11 (VA) 111-
Iwona Sosnowska-Kowalska

